

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Deres ref

Vår ref

Dato

22/2452-10

28. mars 2023

Supplerende tildelingsbrev nr. 5 til Statens vegvesen for 2023 - Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 94 om nullutslipp i løyvepliktig transport

Samferdselsdepartementet viser til tildelingsbrevet for 2023 til Statens vegvesen. I dette supplerende tildelingsbrevet gir departementet oppdrag til Statens vegvesen (SVV) å utrede om det er mulig, og hensiktsmessig, å stille krav om nullutslipp i løyvepliktig persontransport med motorvogn, og utarbeide forslag til regelverk. Departementet ber også om at et forslag til plan for oppfølging av oppdraget presenteres i et møte fredag 14. april 2023, kl. 10.00-11.30.

Oppdrag nr. 9/2023

Bakgrunn

Det følger av anmodningsvedtak nr. 94 av 1. desember 2022 for stortingssesjonen 2022–2023) at «Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om endring av yrkestransportloven slik at det stilles nullutslippskrav til all løyvebasert virksomhet der det er mulig i løpet av 2023.»

Som delvis oppfølging av anmodningsvedtaket ber departementet Statens vegvesen utrede muligheten for å stille nullutslippskrav i løyvepliktig persontransport med motorvogn.

For persontransport med motorvogn stiller forskrift om utslippskrav til kjøretøy ved offentlig anskaffelse til veitransport krav om nullutslipp for buss klasse I (bybuss) fra 2025. Vi viser her til at Statens vegvesen har fått i oppdrag å vurdere å framskynde iverksettelse av dette kravet til 2024, jf. anmodningsvedtak nr. 115 av 21. desember 2022 for stortingssesjonen 2022–2023.

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Veg-, by- og
trafikksikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Ane Sylvelin
Lamvik
22 24 83 30

I tillegg kan offentlige myndigheter stille krav om nullutslipp ved kjøp av persontransport-tjenester både med motorvogn og fartøy (kollektivtransport). Rutetransport med motorvogn uten kontrakt om offentlig tjeneste vil per i dag normalt ikke være underlagt særlige miljøkrav.

For persontransport utenfor rute har fylkeskommunene hjemmel i yrkestransportlova til å stille miljøkrav til drosjer innenfor en eller flere kommuner. Så langt har fem fylkeskommuner benyttet denne hjemmelen. Miljøkravene vil tre i kraft når overgangsperioden utløper. Det er ikke fastsatt særskilte miljøkrav for turbuss som normalt drives på kommersielt grunnlag.

Om oppdraget

Departementet ber Statens vegvesen å utrede om det er mulig, og hensiktsmessig, å stille krav om nullutslipp i løyvepliktig persontransport med motorvogn. SVV må vurdere særskilt om det er behov for tiltak for å sikre at drosjenæringen omstilles tilstrekkelig til å nå klimamålene for samferdselssektoren. Departementet vil ettersende utredning fra Menon som bl.a. har kartlagt miljøstandard for kjøretøy som benyttes som drosje, statistikk for drosjeparken fordelt på fremdriftsteknologi og utslipp av klimagasser de siste 5-10 årene.

Med løyvepliktig persontransport menes persontransport som har løyveplikt etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova) § 4. Dette omfatter transport mot vederlag av personer med motorvogn i og utenfor rute; herunder turbuss (motorvogn registrert for mer enn 9 sitteplasser), rutebuss, jf. § 6 og drosje (motorvogn registrert for opptil 9 sitteplasser), jf. § 9.

Dette oppdraget omfatter ikke løyvepliktig godstransport og løyvepliktig transport med fartøy.

Departementet ber SVV vurdere teknologisk modenhet innenfor ulike deler av den løyvepliktige persontransporten med tanke på å stille nullutslippskrav som kan følges opp av de aktuelle aktørene innenfor forsvarlige kostnader. Krav til nullutslipp vil i utgangspunktet være mest effektivt der teknologien er tilstrekkelig moden.

Departementet ber om at SVV i utredningen for de ulike løyvekategorier vurderer:

- Klimaeffekt (utslippseffekter målt mot utslippsfremskrivningene i Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*)
- Distriktpolitiske konsekvenser
- Kostnader (både samfunnsøkonomiske tiltakskostnader og budsjettkonsekvenser) for de ulike kategoriene
- Ulike mulige tidspunkt for innføring av eventuelle nullutslippskrav

Departementet ber SVV også vurdere om andre virkemidler enn nullutslippskrav knyttet til løyveplikt vil være mer hensiktsmessig for å oppnå at kjøretøyene i en løyvekategori byttes til nullutslippskjøretøy. Det må også tas hensyn til CO₂-avgiften i vurdering av tiltakskostnadene. Vi ber SVV spesielt vurdere om et eventuelt krav til nullutslipp for buss i klasse II (regionbusser) og III (langdistansebusser) heller bør fastsettes i regelverket om anskaffelse av kjøretøy på samme måte som for buss klasse I, enn i løyveregelverket.

Departementet ber i tillegg om at effektene av et forskriftsfestet krav vurderes opp mot de miljøkrav som fylkeskommunene selv stiller i sine kontrakter.

Utredningen skal omfatte både kommersiell og ikke-kommersiell transport. Utredningen skal omfatte relevante forhold i EØS-retten.

Utredningen skal gjennomføres i tråd med utredningsinstruksen. Departementet ber om at utredningen utformes som et høringsnotat med forslag til regelendringer.

Frist og rapportering

Det skal tas sikte på at regelendringene kan sendes på alminnelig høring medio 2023.

Vi ber Statens vegvesen presentere en plan for oppfølging av oppdraget, herunder en tidsplan, i møte med departementet 14. april 2023 kl. 10.00-11.30 i Akersgata 59 (R5).

Vi ber SVV ta kontakt ved behov for avklaringer.

Med hilsen

Lasse Lager (e.f.)
avdelingsdirektør

Ane Sylvelin Lamvik
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen